ISBN: 978-9940-46-052-5

EĞİTİM BİLİMLERİ

Teori, Güncel Araştırmalar ve Yeni Eğilim

2020

EĞİTİM BİLİMLERİ

Teori, Güncel Araştırmalar ve Yeni Eğilimler/2

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet DÖNGER

Cetinje 2020

EĞİTİM BİLİMLERİ

Teori, Güncel Araştırmalar ve Yeni Eğilimler/2

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet DÖNGER

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet DÖNGER

Birinci Baskı / First Edition •© Aralık/December 2020 /Cetinje-Montenegro

ISBN • 978-9940-46-052-5

© copyright All Rights Reserved

web: www.ivpe.me

Tel. +382 41 234 709

e-mail: office@ivpe.me

Cetinje, Montenegro

ÖN SÖZ

Küresel anlamda tüm ülkeler çağımızın vebası kabul edebileceğimiz pandemi sorunu ile uğraşmaktadır. Pandeminin devletleri ve devlet yapısını oluşturan tüm oluşumları üzerinde, sosyolojik, psikolojik, ekonomik ve diğer birçok alanında istenmeyen değişimlere neden olmaktadır. Özellikle de eğitim konusunda radikal değişikliler kaçınılmaz olmuştur. Geçmiş yıllarda; gelişen teknolojinin eğitim argümanları arasında kullanılması mı yoksa klasik eğitim yöntemlerinin mi kullanılması gibi tartışmalarla birlikte, yeni neslin, dünyaya bakışı, eğitime bakışı ile standart bir eğitimin tüm bireylere mi yoksa kişisel farklılıklarına göre mi olması gibi soru işaretleri vardı.

Pandemi sürecinde görülmüştür ki yüz yüze eğitimin yapılamadığı ve bizleri eskiden ürküden teknolojik eğitim araçlarının kullanılarak bireylerin, toplumların eğitilmesi kaçınılmaz olmuştur. Ülkelerin geleceğine yön veren eğitim politikalarının artık, çok farklı, gelişen teknolojiye açık, alternatif yöntemleri uygulamaya müsait, yenilikçi, sorgulayıcı ve geliştirilebilir olması gerekmektedir.

Biz eğitimcilerde bu doğrultuda kendimiz geliştirmeli, gelişmeler açık olmalı, toplum bilincinin gelişmesinde, her ne kadar yüz yüze eğitimde uygulayabileceğimiz metotları uygulayamasak da, on-line eğitim yöntemlerini ve alt yapısını geliştirerek, bireylere ulaşabilmeliyiz. Bu yöntemleri de genç araştırıcılara yol gösterici olarak sunabilmeliyiz.

Bu yayının çıkmasında katkısı olan tüm meslektaşlarıma ve yazarlarımıza teşekkür eder, çalışmalarında başarılar dileriz.

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet DÖNGER

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I

Ayşegül ERGÜN & Muhammed Doğukan BALÇIN

FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ÖĞRETMENLERİN STEM EĞİTİMİ FARKINDALIKLARI **1**

BÖLÜM II

Ayşegül ERGÜN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ZİHİN HARİTALARINA GÖRE STEM ENTEGRASYONU **20**

BÖLÜM III

Ayten ARSLAN

İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME MODELİNİN EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARINDA KULLANIMI **42**

BÖLÜM IV

Gamze Elif TANINMIŞ & Özge PEHLİVAN

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA ÖĞRENİM GÖRMEKTE OLAN KEMAN ÖĞRENCİLERİNİN SÜSLEMELERE İLİŞKİN BİLİŞSEL VE DEVİNİŞSEL DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI **64**

BÖLÜM V

Halit KIRIKTAŞ & Mehmet ŞAHİN

STEM KARİYER FARKINDALIK ETKİNLİKLERİNİN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN STEM KARİYER YÖNELİMLERİNE, İLGİLERİNE, ALGILARINA VE TUTUMLARINA ETKİSİ **77**

BÖLÜM VI

Hande PEKOĞLU & Muhammed ZİNCİRLİ

EĞİTİMDE ÖRGÜTSEL İKİYÜZLÜLÜK **98**

BÖLÜM VII

Mehmet Şaban AKGÜL

SINIF YÖNETİMİ **111**

BÖLÜM VIII

Merve MÜLDÜR & Üyesi Arzu ÇEVİK

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ İDEAL TÜRKÇE ÖĞRETMENİNE YÖNELİK ALGILARI ..……**125**

BÖLÜM IX

Nil Didem ŞİMŞEK

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ DEĞİŞMELER VE GELİŞMELER …**143**

BÖLÜM X

Osman Ferda BEYTEKİN & Ahmet BULUT

OKULLARIN FİNANSAL KAYNAKLARININ OKULA YANSIMALARI ……**168**

BÖLÜM XI

Osman Ferda BEYTEKİN & Figen ATA ÇİĞDEM

EĞİTİM YÖNETİMİ ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN BİREYSEL İNOVASYON PROFİLLERİNİN LİDERLİK 4.0 PERSPEKTİFİNDEN İNCELENMESİ ……**199**

BÖLÜM XII

Sema Nur KAYA & Emre EV ÇİMEN

YEDİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HİKÂYE OLUŞTURMA KARTI KULANARAK OLUŞTURDUKLARI PROBLEMLERDEKİ PROBLEM KURMA BECERİLERİNİN İNCELENMESİ ……**227**

BÖLÜM XIII

Zübeyde ÖZONAT

ÇOKLU ORTAMA DAYALI ELEŞTİREL OKUMA EĞİTİMİNİN 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL OKUMA BECERİLERİNE ETKİSİ ……**254**

BÖLÜM XIV

Gülçin MUTLU & Medine ÇELİK

FEN BİLİMLERİ DERSİNDE ANİMASYON KULLANIMI ÜZERİNE GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ ..……**274**

BÖLÜM XV

Mustafa ALTINKÖK & Meriç ERASLAN

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ..……...……**295**

BÖLÜM XVI

Büşra Nur YORGUN & Emre Ev ÇİMEN

DÖRDÜNCÜ SINIF MATEMATİK DERS KİTAPLARINDA KULLANILAN GÖRSEL TASARIM ÖĞELERİNİN İNCELENMESİ ...…...……...……**304**

HAKEMLER

Prof. Dr. Ali Tekin, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Arslan, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Prof. Dr. Kadir Bilen, Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi

Doç. Dr. Tuncay Cabulat, Dokuz Eylül Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayça Kartal, Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Merve Müldür, Süleyman Demirel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Nil Didem Şimşek, Süleyman Demirel Üniversitesi

BÖLÜM IV

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA ÖĞRENİM GÖRMEKTE OLAN KEMAN ÖĞRENCİLERİNİN SÜSLEMELERE İLİŞKİN BİLİŞSEL VE DEVİNİŞSEL DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Gamze Elif TANINMIŞ
Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, e-posta: gamzeb@gazi.edu.tr,
Orcid No: 0000-0001-8593-8425

Arş. Gör. Özge PEHLİVAN
Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, e-posta: ozge.phlvan@gmail.com,
Orcid No: 0000-0003-2683-4065

1. Giriş

Mesleki müzik eğitiminin ana boyutlarından biri çalgı eğitimidir. Çalgı eğitiminde amaç, sadece teknik ve müzikalite açısından gelişmiş öğrenciler yetiştirmek olmayıp, çalgılarını gerek müzik öğrenimleri gerekse mesleki yaşamları boyunca işlevsel olarak kullanabilecek bireyler yetiştirmektir. Mesleki amaçlı müzik eğitimi yapılan örgün eğitim kurumlarından, eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında verilen çalgı eğitimi, temelde çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme ve çalgı çalmayı öğretebilme basamaklarından oluşmaktadır (Tanınmış, 2013).

Öğrenci çalgısı yoluyla, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek, müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacak, çalgı öğretimi için gerekli ilke, yöntem ve teknikleri öğrenerek uygulayacaktır. Bu yolla da gelecekte üstleneceği müzik eğitimciliği görevine hazırlanmış olacaktır. Bu yüzden çalgı eğitimi, bir müzik öğretmeni adayı için çok önemli bir derstir (Günay-Uçan, 1975).

Çalgı eğitiminin ana dallarından biri yaylı çalgı eğitimidir. Yaylı çalgı eğitiminin başta gelen bir dalı olan keman eğitimi ise müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda önemli bir yer tutmaktadır. Bu kurumlardaki keman eğitiminde, keman eserlerini müzikal olarak algılayabilme, kavrayabilme, ifade edebilme, müzikal bütünlüğe ulaşabilme kısaca müzik dilinin olmazsa olmazlarını en etkili ve en verimli şekilde sergileyebilme gibi beklentiler büyük önem taşır. Fakat keman eğitiminin ilk basamağındaki zorluk, çalışılan eserde istenilen ifadeyi vererek müzikal çalma becerisinin gelişimini sağlamakta yatmaktadır. Bu da nota üzerindeki

müziksel yazı öğelerini bilip doğru bir şekilde uygulamaktan geçmektedir.

1.1. Bilişsel alan

Çalgı eğitimcisinin uyguladığı eğitimle yapmak istediği şey öğrencilerin başarı düzeylerini saptayıp alt düzeyden üst düzeye veya daha ileri düzeye ulaştırmaktır. Burada *başarı* demek bilgi edinmede, olgunlaşmada ve yetenek gelişiminde hedeflenen sonuçtur. Yani bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel bir bütün olarak gelişimini sağlamaktır. Yapılan araştırmalara göre bilişsel alan zihinsel etkinliklerin baskın olduğu, duyuşsal alan öğrenilen duygusal davranışların kodlandığı, devinişsel alan da edimsel becerilerin kodlandığı alan olarak tanımlanabilir. Bu alanlar arasında sıkı bir ilişki vardır. Yani öğrenilmiş bir davranış aynı anda bu üç alana birden girebilir veya davranışta baskın olan niteliğine göre de bu üç alandan biriyle ifade edilebilir (Erden, 1999; Sönmez, 2007).

Bu araştırmada Bloom'un Davranış Taksonomisi'nden (Huitt, 2011) bilişsel düzeyin ilk dört aşaması/basamağı ele alınmıştır. Bir nesne veya olguyla ilgili bazı özellikleri kişinin görünce tanıması olan *bilgi* aşamasında öğrenciden süslemelerin adlarını söylemesi beklenir. Bilgi düzeyinde kazanılmış kavramların özümsenmesi ve anlamanın en alt basamağı olan *kavrama* aşamasında ise öğrendiği süsleme işaretlerinin önemini ve işlevlerini bilmesi beklenir. Kavrama düzeyindeki öğrenmelerine dayanarak yapıp göstermesi olan *uygulama* aşamasında öğrenciden süslemeleri zamanında ve doğru bir şekilde uygulaması beklenir. Parçalar arasındaki ilişkileri bulma, benzerlik ve farklılıkları ortaya koyma gibi süreçlerden oluşan *çözümleme* (analiz) aşamasında ise süsleme çalımının dönemsel farklılıklarını ortaya koyması beklenir.

Bilişsel alanın bu ilk dört basamağına ilişkin sorular içeren veri toplama aracıyla araştırmada öğrencilerin bilişsel düzeyleri tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, *bilişsel davranışlar*ın kazanılıp kazanılmadığını, bu bilişsel davranışları kazanmada ya da öğrenmede eksiklik, yanlışlık ve güçlüklerin olup olmadığını belirlemek için sınama durumu hazırlanmıştır. Nitekim çalgı eğitiminin yeterince etkili ve verimli olması, her şeyden önce, "kendi içinde 'bilişsel uygulamalı eğitim' anlayışının egemen olmasına bağlıdır. Çünkü "bilişsel uygulamalı eğitim anlayışı", öğrenilenleri "belleme" ve "kavrama" ile yetinmez, "yaşama geçirme", "gerçekleştirme", "kullanma", "uyarlama" ve öğrenilenlerden "yararlanma" amacı güder (Uçan, 2005).

1.2. Devinişsel alan

Bu araştırmada devinişsel düzeyin ilk dört basamağı ele alınmıştır. Uygun ipuçlarını seçme, belli bir hareket için hazır olma, nasıl yapıldığını dikkatle izleme, gözleme, tanıma, tanımlama gibi süreçlerden oluşan algılama aşamasında öğrenciden süsleme türünü tanıması beklenir. Belirli bir türdeki hareket veya yaşantı için hazır bulunuşluk düzeyi oluşturma şeklinde tanımlanan kurulma aşamasında öğrenciden süslemeleri çalmadan önce zihinsel, duyuşsal ve devinişsel anlamda hazır bulunması beklenir. Taklit etme, deneme- yanılma, yardımlı-yardımsız yapabilme, gösterme gibi süreçlerden oluşan kılavuzlama basamağında öğrenciden süslemeyi yardımsız çalabilmesi beklenir. Belirli bir işi, kural ve standartlarına uygun yapabilme, taslak oluşturma, başkasından yardım almadan icat etme, hareketli gösterme, otomatik sergileme gibi süreçlerden oluşan beceriye dönüştürme aşamasında süslemeyi doğru çalması beklenir.

Devinişsel alanın bu dört basamağına ilişkin örnekler içeren veri toplama aracıyla araştırmada öğrencilerin devinişsel düzeyleri tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, devinişsel davranışların kazanılıp kazanılmadığını, uygulamada eksiklik, yanlışlık ve güçlüklerin olup olmadığını belirlemek için üç uzman tarafından öğrencilerin kayıt altına alınan performansları değerlendirilmiştir.

1.3. Süslemeler

Müzik eserlerinin yazılması, okunması ve söylenmesi için oluşturulmuş işaret, sembol ve öğelerin tümüne "müzik yazısı" denir (Özçelik, 2002). Müzik yazısını oluşturan işaretlerden biri de süslemelerdir. "Müzik yazısında kullanılan süsleme notaları ve sembolleri, müziğe renk, zarafet katan, ifadesini güçlendiren unsurlar olmuşlardır. Bu notalar, müziğin normal akışını engellemeksizin eseri bir nakış gibi süslerler. Süslemelerin sembollerle ifade ediliş şekilleri, müziğin evrimine paralel olarak yüzyıllar boyunca değişime uğramıştır. Geçmiş dönemlerde kullanılan bazı süsleme sembolleri zamanla unutulmuş, bazılarının ise müzik yazısındaki gösterimleri değişmiştir. Örneğin; barok dönemi trilinin icrası ile, günümüz müzik yazısında kullanılan trilin icrası birbirinden farklıdır. Bu yüzden müzik yazısında süslemeler konusu, eserin yazıldığı dönemin yapısına uygun icra edilebilmesi bakımından, icracıların korkulu rüyası olarak nitelendirilmiştir (Özçelik, 2002).

Müzik yazısında süslemelerin sembollerle ifade edilişi, günümüze ulaşan yazılı kaynaklara göre ilk olarak barok dönemi ile başlamıştır. "Barok müzikteki duygusal abartı, aynı dönemin mimari yapıtlarıyla

karşılaştırılabilir. Bu dönemde kocaman, devasa alanların ve süslü katedrallerin yapıldığı, aşırı süslemeye önem verildiği görülür. Müzikteki süslemeler de dönemin şatafatlı mimarisinin benzeridir" (İlyasoğlu, 2009).

Rönesans ve Erken Barok Dönem boyunca doğaçlama kökenli olan süslemeler büyük bir gelişim ve arıtılma sürecine girmiştir. Süslemelerin kullanım açısından doruğa ulaştığı Barok Dönem, yorumu ve icrası konusunda da en çok tartışılan dönem olmuştur. Bu dönemde kimi besteciler süslemeleri eserlerinde son derece basit bir taslak halinde belirterek yorumu icracıya bırakırken, kimi besteciler ise en ince detayları ile eserlerinde belirtmiş ve icracıdan bu çerçevenin dışına çıkmamasını istemişlerdir. Süslemelerin yorum ve icrası konusundaki bu karmaşa, sembolleri ve isimlerine de yansımıştır. Tüm bu farklılık ve belirsizlikler, süslemelerin metodik bir şekilde sınıflandırılması ve gruplandırılması gereğini doğurmuştur (Agay'dan aktaran: Pirgon, 2010).

Süslemeler adından da anlaşıldığı gibi, ezgide sesleri süsleyen, sürelerini bağlı oldukları asıl seslerden alan ses veya ses kümecikleridir. Yazıldıkları dönemlerin ve bestecilerin stiline uygun olarak ve nota yazısında ifade edildikleri biçimlere göre çalınırlar (Büyükaksoy, 1997).

Süslemeler eserin bestelendiği dönemin özelliklerine ve bestecisine göre uygulamada farklılıklar göstermektedirler. Süslemelerin nasıl uygulanacağı bazı etüt ve eserlerde açıklamalı olarak yazılmakla beraber bazı etüt ve eserlerde ise sadece semboller ile gösterilmektedir. Bu nedenle söz konusu sembolleri tanıyabilme ve doğru uygulayabilme her müzik öğretmeni adayı için büyük önem taşımaktadır.

Yapılan literatür taramasıyla süslemelerin uygulamada kararsızlığa ve karışıklığa neden olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca süslemelerin öğrenciler tarafından korku yaratan unsurlar olarak görüldüğü ve öğrencilerin süslemeleri çalmada sorunlar yaşadıkları gözlemlenmiştir (Petenkaya, 2006; Acun, 2010; Döğer, 2012; Tanınmış, 2016). Bu nedenlerden dolayı keman eğitiminde süslemelerin nasıl çalınacağını bilip doğru uygulamanın büyük önem arz ettiği düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın problem durumu, keman öğrencilerinin süslemelere ilişkin bilişsel ve devinişsel düzeylerinin karşılaştırılması olarak belirlenmiştir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın niteliği

Bu araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları keman öğrencilerinin süslemelere ilişkin bilişsel ve devinişsel düzeylerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak

izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışmadır.

2.2. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu GÜGEF Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda lisans öğrenimi gören ve gönüllülük esası ile araştırmaya katılmış 23 keman öğrencisi oluşturmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Kişisel Bilgiler

		f	*%*
Cinsiyet	Kız	22	95.7
	Erkek	1	4.3
	Toplam	23	100
Mezun Oldukları Ortaöğretim Kurumu	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	21	91.4
	Genel Lise	0	0
	Anadolu Lisesi / Fen Lisesi	0	0
	Konservatuvar	2	8.6
	Toplam	23	100
Sınıf	Lisans I	3	13.0
	Lisans II	7	30.4
	Lisans III	5	21.7
	Lisans IV	8	34.9
	Toplam	23	100

Tablo 1'e göre; araştırmaya katılan öğrencilerin 22'si kız, 1'i erkek öğrencidir. Çalışma grubunun büyük bir çoğunluğunu kız öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin 21'i Güzel Sanatlar Lisesi mezunu, 2'si ise konservatuvar mezunudur. Öğrencilerin 3'ü lisans 1. sınıf, 7'si lisans 2. sınıf, 5'i lisans 3. sınıf ve 8'i lisans 4. sınıfa devam etmektedirler.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından anket hazırlanmıştır. Uzman görüşü alınarak anketin geçerlik-güvenirliği sağlanmıştır. Ankette 6 (altı) adet çoktan seçmeli ve 2 (iki) adet açık uçlu soru bulunmaktadır. Yanıtlama, tek doğru seçeneği bulma ve yanıtı yazma şeklindedir.

Anket ile keman öğrencilerinin süsleme işaretlerinin yazılma ve çalınma şekillerinin dönemlere göre farklılık gösterip göstermediği, süsleme işaretlerini tanımada ve uygulamada kendilerini ne derecede yeterli buldukları tespit edilmiştir. Anketin son 2 sorusu, süsleme bilme, adını ve çalınışını yazma basamaklarını kapsayan, kendi içinde alt sorular içeren mini bir test niteliğindedir. Birinci soruda öğrencilerden tablo içerisinde verilen altı süsleme işaretinin adını yazmaları, diğer soru da ise verilen süslemelerin çalınışlarını dizek üzerinde notaya almaları istenmiştir. Her soru 6,25 puandır. Test sonunda bir öğrencinin alabileceği toplam puan 100'dür.

Uygulama aşamasında ise belirlenen süslemelerin yer aldığı keman eserlerinden kesitler öğrencilere çaldırılarak performansları kayıt edilmiştir. Daha sonra üç uzman tarafından performansları, araştırmacılar tarafından hazırlanan gözlem formu üzerine işlenerek 100 üzerinden puanlanmıştır.

Müzik yazısında yer alan süslemelerin başlıcaları; basamak (appogiatura), çarpma (acciaccatura), küme (grupetto), mordan (modente) ve tril (trillo)dir. Çalışmanın anket ve uygulama aşamalarında da bu süslemelere ilişkin sorulara yer verilmiştir.

Anket uygulamasının yapılabilmesi ve performanslarının kayıt edilmesi için gerekli Etik Kurul izni alınmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada elde edilen veriler gözlenme sıklıklarına göre *yüzde (%)* ve *frekans (f)* ile ifade edilmiştir. Keman öğrencilerinin bilişsel ve devinişsel düzeylerinin karşılaştırılmasında ise SPSS 25.0 ile non-parametric (parametrik olmayan) Kruskal-Wallis testi ve Pearson korelasyon testi uygulanarak analiz edilmiştir. Kullanılan testlerde anlamlılık düzeyi % 95 ($p<0.05$) olarak belirlenmiştir.

3. Bulgular

Tablo 2. Keman Öğrencilerinin Süsleme İşaretlerinin ve Çalınma Şekillerinin Dönemlere Göre Farklılık Gösterdiğini Bilme Durumlarına İlişkin Dağılımları

	f	%
Evet	22	95.70
Hayır	1	4.30
Toplam	23	100

Tablo 2'ye göre; araştırmaya katılan öğrencilerin 22'si süsleme işaretlerinin ve çalınma şekillerinin dönemlere göre farklılık gösterdiğini, 1'i ise farklılık göstermediğini düşünmektedir. Öğrencilerin tamamının süslemelerin dönemlere göre farklılık gösterdiğini bildikleri görülmektedir.

Tablo 3. Keman Öğrencilerinin Süslemeleri Tanımada Kendilerini Ne Derece Yeterli Bulduklarına İlişkin Dağılımları

	f	*%*
Yeterli buluyorum.	1	4.30
Büyük ölçüde yeterli buluyorum.	2	8.60
Kısmen yeterli buluyorum.	14	61
Az yeterli buluyorum.	6	26.10
Hiç yeterli bulmuyorum.	0	0
Toplam	23	100

Tablo 3'e göre; araştırmaya katılan öğrencilerin 1'i süslemeleri tanımada kendini yeterli, 2'si büyük ölçüde yeterli, 14'ü kısmen yeterli, 6'sı ise az yeterli bulmaktadır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun süslemeleri tanımada kendilerini tam yeterli bulmadıkları ve buna neden olarak da bu konuda yeterli bilişsel düzeye sahip olmadıkları söylenebilir.

Tablo 4. Keman Öğrencilerinin Süslemeleri Uygulamada Kendilerini Ne Derece Yeterli Bulduklarına İlişkin Dağılımları

	f	*%*
Yeterli buluyorum.	1	4.30
Büyük ölçüde buluyorum.	1	4.30
Kısmen yeterli buluyorum.	13	56.70
Az yeterli buluyorum.	7	30.40
Hiç yeterli bulmuyorum.	1	4.30
Toplam	23	100

Tablo 4'e göre; araştırmaya katılan öğrencilerin 1'i süslemeleri uygulamada kendini yeterli, 1'i büyük ölçüde yeterli, 13'ü kısmen yeterli, 7'si az yeterli, 1'i ise yetersiz bulmaktadır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun süslemeleri uygulamada kendilerini tam yeterli bulmadıkları ve buna neden olarak da bu konuda yeterli devinişsel düzeye sahip olmadıkları söylenebilir.

Tablo 5. Keman Öğrencilerinin Süslemeleri Adlandırmaya İlişkin Puanları

Sınıf	En düşük Puan	En yüksek Puan	Test Puan Ortalamaları	Sınıf Başarı Yüzdeleri
Lisans 1	12.5	12.5	12.50	33.33
Lisans 2	3.0	15.5	11.07	29.52
Lisans 3	12.5	20.75	15.35	40.93
Lisans 4	12.5	31.25	18.71	49.89

p= 0.054

Öğrencilere uygulanan ankette 6 (altı) adet süsleme sorulmuş ve öğrencilerden süslemelerin adlarını yazmaları istenmiştir. Bu bölüm için ayrılan toplam puan 37.5'tir. Yukarıdaki tabloda öğrencilerin sınıflarına göre aldıkları puanlar en düşük ve en yüksek olmak üzere verilmiştir. Sınıflarına göre süslemeleri adlandırma puanlarının farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır. Tablo 5'e göre öğrencilerin aldığı puanların sınıflarına göre artış gösterdiği buna sınıfları ilerledikçe öğrencilerin bilgi birikimlerinin ve eğitim düzeylerindeki farklılığın sebep olduğu söylenebilir. Ayrıca Lisans II sınıf öğrencilerinin en düşük ortalamaya sahip grup olması dikkati çekmektedir.

Tablo 6. Keman Öğrencilerinin Süslemelerin Nasıl Çalınacağını Notaya Almalarına İlişkin Puanları

Sınıf	En düşük Puan	En yüksek Puan	Test Puan Ortalamaları	Sınıf Başarı Yüzdeleri
Lisans 1	0	29.25	10.75	17.20
Lisans 2	0	20.25	8.42	13.47
Lisans 3	0	12.50	6.20	9.92
Lisans 4	0	29.25	14.18	22.68

p= 0.858

Öğrencilere uygulanan ankette 10 (on) adet süsleme sorulmuş ve bunların nasıl çalınacağını notaya almaları istenmiştir. Bu bölüm için ayrılan toplam puan 62,5'tir. Yukarıdaki tabloda öğrencilerin sınıflarına göre aldıkları puanlar en düşük ve en yüksek olmak üzere verilmiştir. Tablo 6'ya göre; lisans 1 ve lisans 4 öğrencilerinin aldıkları en yüksek puanlar aynıyken ara sınıfların daha düşük puanlar aldıkları ve puanlarının sınıflarına göre farklılık göstermediği gözlemlenmiştir. Ayrıca tüm sınıf ortalamalarının %50'nin altında olması dikkati çekmektedir. Bu duruma göre öğrencilerin süslemelerin nasıl çalınacağını notaya almaya ilişkin yeterli düzeye sahip olmadıkları söylenebilir.

Tablo 7. Keman Öğrencilerinin Süslemelere İlişkin Bilişsel Düzey Puanları

Sınıf	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Test Puan Ortalamaları
Lisans 1	12.5	42.25	23.41
Lisans 2	14.25	32.75	19.39
Lisans 3	12.5	41	23.45
Lisans 4	15.5	59.25	32.87

p = 0,400

Tablo 7'de öğrencilerin süslemelere ilişkin bilişsel düzeylerini tespit etmek için uygulanan anketin son iki sorusuna verdikleri yanıtlardan aldıkları puanlara (100 tam puan üzerinden) yer verilmiştir. Buna göre öğrencilerin süslemeleri bilmeye ilişkin düşük puanlar aldıkları ve puanlarının sınıflarına göre farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca tüm sınıf ortalamalarının %50'nin altında olması dikkati çekmektedir. Bu duruma göre öğrencilerin süslemelere ilişkin yeterli bilişsel düzeye sahip olmadıkları söylenebilir.

Tablo 8. Keman Öğrencilerinin Süslemelere İlişkin Devinişsel Düzey Puanları

Sınıf	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Test Puan Ortalamaları
Lisans 1	21.5	64.8	36.43
Lisans 2	15.1	76.5	40.72
Lisans 3	17.3	54.3	38.48
Lisans 4	33.8	61.1	51.56

p = 0,369

Tablo 8'de öğrencilerin süslemelere ilişkin devinişsel düzeylerini tespit etmek için yapılan uygulamadan aldıkları puanlara (100 tam puan üzerinden) yer verilmiştir. Buna göre öğrencilerin süslemeleri uygulamaya ilişkin düşük puanlar aldıkları ve puanlarının sınıflarına göre farklılık göstermediği ortaya çıkmıştır. Lisans III sınıf öğrenci puanlarının Lisans II öğrenci puanlarından düşük olması dikkati çekmektedir. Lisans III haricinde sınıf düzeyi ilerledikçe uygulama puanlarında bir artış olduğu söylenebilir. Lisans IV ortalaması dışında diğer tüm sınıf ortalamalarının %50'nin altında olması dikkati çekmektedir. Bu duruma göre öğrencilerin süslemelere ilişkin yeterli devinişsel düzeye sahip olmadıkları söylenebilir.

Tablo 9. Keman Öğrencilerinin Süslemelere İlişkin Bilişsel ve Devinişsel Düzey Puanlarının Karşılaştırılması

Sınıf	Bilişsel Düzey Puanları	Devinişsel Düzey Puanları
Lisans 1	23.41	36.43
Lisans 2	19.39	40.72
Lisans 3	23.45	38.48
Lisans 4	32.87	51.56

p = 0,027

Tablo 9'da öğrencilerin süslemelere ilişkin bilişsel ve devinişsel düzeylerini tespit etmek için yapılan uygulamalardan aldıkları puanlara (100 tam puan üzerinden) yer verilmiştir. Öğrencilerin süslemelere ilişkin bilişsel ve devinişsel düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına dair yapılan Pearson Korelasyon testi sonucunda orta derecede pozitif anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Sınıf düzeyi ilerledikçe, bilişsel düzeyleri arttıkça öğrencilerin süslemeleri uygulama düzeylerinin de gelişeceği ve bilişsel alandaki gelişmelerin devinişsel alanı da etkileyeceği düşünülmektedir.

4. Tartışma ve sonuç

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki keman eğitimi sürecinde kuşkusuz çeşitli sorunlar yaşanmakta ve bunlara çözümler bulunmaya çalışılmaktadır. Araştırmanın konu alanına ilişkin olarak bilişsel ve devinişsel düzeylerin incelendiği keman eğitimi, teori ve uygulamanın paralel yürütüldüğü bir süreç niteliği taşımaktadır. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, Eğitim Fakülteleri'nin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları öğrencilerinin 4 yıllık keman eğitimleri süresince notaları doğru ve temiz çalma üzerine yoğunlaştıkları, müzikal terimler, nota üzerindeki işaretler ve süslemelere gereken özeni göstermemektedir. Buna sebep olarak şu hususlar gösterilebilir:

- Müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumu olan eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında verilen keman eğitiminin bu okullardaki amacı, kapsamı, işleyişi ve süreci diğer çalgı eğitimi alanlarından farklı bir konuma ve öneme sahiptir. Çünkü bu anabilim dallarında amaç keman sanatçısı yetiştirmek değil, müzik öğretmeni yetiştirmektir. Fakat müzik öğretmeni yetiştirirken verilen çalgı eğitiminde temel amacın öğrencilerde müzikal davranış geliştirecek bir çalgı eğitimi süreci olduğu göz ardı edilmektedir.
- Müzik öğretmenliği programında haftada bir saat 2 öğrenci olarak yürütülen bireysel çalgı keman dersinin istenilen düzeyde gerçekleşmesi için mevcut haftalık ders saatinin yeterli olmadığı görülmektedir.

- Keman eğitimi; müziksel teori ve işitme eğitimi, armoni-kontrpuan, müzik tarihi, müzik kültürü dersleriyle bir bütün olarak düşünülmelidir. Öğrenci müziksel işitme ve teori eğitimi ve armoni derslerinde aldığı kuramsal bilgilerle keman eğitiminde çaldığı eserlerin armonik yapılarını, formlarını, inceleme fırsatı bulur. Müzik tarihi ve müzik kültürü derslerinde aldığı bilgilerle de keman eserlerinin dönemleri ve bestecileri hakkında fikir sahibi olur (Gün ve Yıldız, 2013). Bu da direkt olarak öğrencinin çalıcılığına yansır ve çaldığı eserin dönemini yansıtmak için daha müzikal düşünmeye başlar. Fakat öğrencilerin teorik derslerde öğrendikleri bilgileri çalgı derslerine transfer etmedikleri düşünülmektedir.
- Bilişsel düzeyin performansı etkilediği bilinen bir gerçektir. Öğrencilerin öğrendikleri bilgiyi daha iyi uygulamaya dönüştürebilmeleri için bilişsel düzeylerini geliştirme çalışmalarına gerekli önemi vermedikleri düşünülmektedir.
- Etütlerin veya eserlerin bazı edisyonlarında süslemelerin nasıl çalınması gerektiği sayfanın altında ya da dizeğin üzerine yazılan ek bir dizek ile belirtilirken bazı edisyonlarında ise sadece işaretler yer almaktadır. Süslemeler, sadece işaretleri ile belirtildiğinde çalıcının söz konusu işaretleri tanıması ve eserin dönemine ait çalınma biçimlerini bilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu araştırmada;

- Öğrencilerin 22'si süslemelerin işaretlerinin ve çalınma şekillerinin dönemlere göre farklılık gösterdiğini, 1'i ise farklılık göstermediğini düşünmektedir. Öğrencilerin tamamına yakının süsleme işaretlerinin ve çalınma şekillerinin dönemlere göre farklılık gösterdiğini bildikleri,

- Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun süslemeleri tanımada ve uygulamada kendilerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları,

- Öğrencilerin süslemeleri adlandırmaya ilişkin seviyelerinin sınıf düzeyine göre artış gösterdiği,

- Öğrencilerin süslemelerin nasıl çalınacağını notaya almalarına ilişkin puanlarının sınıflarına göre herhangi bir farklılık göstermediği,

- Öğrencilerin süslemeleri bilmeye ilişkin düşük puanlar aldıkları ve puanlarının sınıflarına göre farklılık göstermediği ve öğrencilerin süslemelere ilişkin yeterli bilişsel düzeye sahip olmadıkları,

- Öğrencilerin süslemeleri uygulamaya ilişkin aldıkları puanlarının sınıflarına göre farklılık göstermedikleri ve süslemelere ilişkin yeterli devinişsel düzeye sahip olmadıkları,

- Öğrencilerin süslemelere ilişkin bilişsel ve devinişsel düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını tespit etmek için yapılan Pearson Korelasyon testi sonucunda orta derecede pozitif anlamlı bir ilişki olduğu sonuçları ortaya çıkmıştır.

5. Öneriler

- Süslemelerin keman ders müfredatında ayrı bir ünite olarak ele alınması,
- Öğrencilere keman dersinde süslemelerin detaylı bir şekilde anlatılarak her bir süslemeye ilişkin örnek etüt ve eserlerin çaldırılması,
- Keman öğrencilerine süslemelere ilişkin bilişsel ve devinişsel düzeylerdeki eksikliklerini gidermek amacıyla bu konuda uygulamalı seminerler düzenlenmesi,
- Daha büyük çalışma grupları ile konunun tekrar irdelenmesi,
- Konunun duyuşsal alan da ele alınarak incelenmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Acun, H. (2010). Keman Etüt ve Eserlerindeki Süslemelerin İncelenmesi ve Çalışma Yöntemleri. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Büyükaksoy, F. (1997). *Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler*. Ankara: Armoni Ltd. Şti.

Döğer, D. (2012). Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Keman Ders Kitaplarında Yer Alan Süslemelerle İlgili Öğrencilerin Bilgi ve Beceri Düzeylerinin İncelenmesi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Erden, M. (1999). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Pegem Yayınları.

Gün, E., Yıldız, G. (2013). Piyano Eğitiminde Başarıyı Etkileyen Faktörler. NWSA , 8 (1), sf. 103-114.

Günay, E., Uçan, A. (1975). *Mektupla Yükseköğretim Eğitim Enstitüleri Mektup No:2*. Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

Huitt, W (2011). Bloom et al.'s Taxonomy of The Cognitive Domain.Educational Psychology Interactive. Valdosta, GA: Valdosta State University. http://www.edpsycinteractive.org/topics/cognition/bloom.html adresinden alınmıştır.

İlyasoğlu, E. (2009). *Zaman İçinde Müzik* (8. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Özçelik, S. (2002). Batı Müziği Yazısında Süslemeler. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, cilt 22, sayı 3, sf. 77-91.

Petenkaya, S. (2006). Piyano Öğrencilerinin Barok Dönem Süslemelerine İlişkin Bilgi ve Performans Düzeylerinin Saptanması. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Pirgon, Y. (2010). Süslemelerin Batı Müziğindeki Gelişim Süreci. *NWSA Fine Arts*, vol.5 no.3, sf. 114-127.

Sönmez, V. (2007). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Anı Yayınları.

Tanınmış, G.E. (2013). GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Keman Öğrencilerinin Aldıkları Keman Eğitiminde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözmede İzledikleri Yollar. Turkish Studies, Volume 8/6, sf. 707-715.

Tanınmış, G.E. (2016). Cognitive levels regarding articulation marks among violin students in Department of Music Education in Gazi University. Educational Research and Reviews vol.11 (8), sf.. 537-552. doi: 10.5897/ERR2016.2694.

Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum* (3. baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi.